

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Remiss av Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. (Rapport 2014:38)

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 110-964/2015).

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Verner Stadthagen
t.f. stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Kristina Grape
t.f. verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. trädde i kraft den 1 januari 1993. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att analysera och bedöma om lagen om bostadsanpassningsbidrag behöver ändras samt vid behov lämna förslag på förbättringar. Syftet med lagen är att genom bidrag till anpassning av bostäder ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. En av Boverkets utgångspunkter i översynen har varit att förtydliga bestämmelserna så att dessa i större utsträckning blir förutsebara, både för de enskilda som omfattas av lagens bestämmelser och för dem som har att handlägga och besluta i ärenden med stöd av bestämmelserna.

Boverket lämnar i rapporten förslag som innebär att förutsättningarna för erhållande av bostadsanpassningsbidrag delvis förändras, men framförallt att de görs tydligare.

Förvaltningen välkomnar de föreslagna förändringarna som sammantaget bedöms underlätta för såväl den enskilde som för handläggare inom kommunen och fastighetsägare.

Bilaga

Remitterat utdrag ur rapporten ”Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m.” (Rapport 2014:38)

Remissbehandling

Regeringskansliet har, för yttrande, remitterat ”Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. (Rapport 2014:38)” till 64 remissinstanser, varav ett antal är centrala ämbetsverk, landsting, bostadsföretag, intresseorganisationer samt 32 kommuner, däribland Stockholms stad. Inom staden har kommunstyrelsen remitterat ärendet till stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö samt till socialnämnden, äldrenämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsledningskontoret, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och Stadshus AB. Rinkeby-Kistas pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor, som genom stadsdelsförvaltningen fått möjlighet att lämna synpunkter på remissen, har inte framfört några invändningar mot förslagen. Remisstiden inom staden sträcker sig till den 28 augusti 2015.

Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m.

Lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. trädde i kraft den 1 januari 1993. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att analysera och bedöma om lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. behöver ändras och vid behov lämna förslag på förbättringar. Syftet med lagen är att genom bidrag till anpassning av bostäder ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. Boverkets utgångspunkter i översynen har varit att förtydliga bestämmelserna i lagen så att de blir förutsebara, både för enskilda som omfattas av lagens bestämmelser och för dem som har att handlägga och besluta i ärenden med stöd av bestämmelserna.

Nuvarande bestämmelser gällande bostadsanpassningsbidrag

Kommunerna lämnar bidrag till anpassning och återställning av bostäder enligt bestämmelserna i lagen (2 §) och Boverket utövar tillsyn över kommunernas bidragsverksamhet (3 §). Bostadsanpassningsbidrag lämnas till enskild person som äger en bostad för permanent bruk eller som innehar en sådan bostad med hyres- eller bostadsrätt. I Stockholms stad lämnas ansökan från den enskilde till bostadsanpassningsavdelningen vid Stadsbyggnadskontoret. Bidrag kan lämnas för åtgärder om anpassning av bostadens fasta funktioner i, och i anslutning till, den bostad som ska anpassas.

Bostadsanpassningsbidragets roll och samhällsnytta

Bostadsanpassningsbidraget är en del av svensk funktionshinderpolitik där de politiska målen är att skapa ett samhälle som bygger på normalisering, delaktighet och självbestämmande. För vuxna personer med funktionsnedsättning kan bostadsanpassningar vara nödvändiga för att delta i arbetslivet och vara delaktig i samhället. För barn och unga kan bostadsanpassningar vara nödvändiga för utveckling, lärande och ökad säkerhet.

Boverkets förslag till nya bestämmelser gällande bostadsanpassningsbidrag

Boverkets förslag innebär att förutsättningarna för erhållande av bostadsanpassningsbidrag delvis förändras, men framförallt att de görs tydligare. Ägaren eller innehavaren av en bostad föreslås kunna söka bidrag för hushållsmedlems räkning.

En utökning av bidragstagarkretsen görs genom att fastighetsägare till flerbostadshus ska kunna överta rätten till bidrag för åtgärder i allmänna utrymmen under förutsättning att den enskilde sökande medger detta. En utvidgning gällande anpassning av fasta

funktioner görs genom att fasta funktioner även ska kunna kompletteras med stöd av bidrag. Fastighetsägarens medgivande lyfts in i lagen som en förutsättning för beviljande av anpassningsåtgärder om bostaden innehåller hyres- eller bostadsrätt.

Fastighetsägaren ska även utfästa sig att inte kräva ersättning av bidragstagaren för återställning av bostaden eller allmänt utrymme vid avflyttning. Nuvarande bestämmelse att bidrag inte lämnas om de sökta åtgärderna behöver vidtas av väsentligen andra orsaker än behovet av anpassning förtydligas genom att ange vilka dessa andra orsaker är. Vidare förtydligas bestämmelserna om förutsättningarna för bidrag i samband med byte av bostad. Bestämmelsen att den godkända kostnaden ska överstiga 5 000 kronor för att bidrag ska kunna lämnas tas bort. Boverket föreslår också att kommunerna, istället för kontantbidrag, ska kunna lämna bostadsanpassningsbidrag som ett åtagande från kommunen att utföra åtgärderna.

Konsekvenser av de föreslagna förändringarna

Vissa förändringar i det nya lagförslaget kan i vissa enskilda fall innebära en skärpning jämfört med nu rådande bestämmelser eller praxis, men totalt sett bedömer Boverket att förslaget ger ökade förutsättningar till bostadsanpassning för den enskilde. Boverket bedömer att lagförslaget kan innebära en viss ökning av kommunernas kostnader för bostadsanpassningsbidrag, till följd av nya villkor för bidrag som föreslås. Samtidigt har en av Boverkets utgångspunkter varit att få till stånd ett mera fullständigt och tydligt regelverk om såväl de materiella förutsättningarna för anpassningsbidrag som för likställigheten över landet i handläggningen av bidragsärenden. Detta bedöms ge de kommunala handläggarna och beslutsfattarna en ökad säkerhet och trygghet. Ett tydligare regelverk bör även underlätta eventuella överprövningar av de kommunala besluten i förvaltningsdomstolarna.

För fastighetsägare till flerbostadshus innebär lagförslaget att deras roll förtydligas och i viss mån förändras, genom att de under vissa förutsättningar kan överta rätten till bidrag. Ett övertagande kan ge fastighetsägaren möjlighet till delfinansiering av generella tillgänglighetsåtgärder och de problem som enskilt ägda installationer i allmänna utrymmen för med sig kan undvikas.

Ett utdrag ur Boverkets rapport har remitterats till förvaltningen, och utdraget medföljer som bilaga till tjänsteutlåtandet. Hela rapporten finns att läsa på

<http://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2014/oversyn-av-lagen-om-bostadsanpassningsbidrag/>

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen välkomnar de föreslagna förändringarna, då de sammantaget underlättar för såväl den enskilde som för handläggare inom kommunen och fastighetsägare. Förvaltningen utgår ifrån att eventuella ekonomiska konsekvenser för staden blir belysta av stadsbyggnadsnämnden och/eller stadsledningskontoret. Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på remissen.